

Klasa: 022-03/13-01/150

Urbroj: 50301-09/09-13-2

Zagreb, 20. lipnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o nadzoru državne granice, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o nadzoru državne granice, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković i Vladimira Nemeca, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE GRANICE,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE GRANICE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o nadzoru državne granice sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o nadzoru državne granice donesen je na sjednici Hrvatskog sabora 15. listopada 2003. godine i objavljen je u Narodnim novinama, broj 173/2003, a stupio je na snagu 8. studenoga 2003. godine.

Nakon toga, radi usklađivanja materije nadzora državne granice s pravnom stečevinom Europske unije, osnovni tekst Zakona o nadzoru državne granice je više puta opsežno mijenjan i dopunjavan, koje izmjene i dopune su objavljene u Narodnim novinama, br. 141/2006, 40/2007, 146/2008 i 130/2011.

Navedenim izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice, tijekom pretpristupnog razdoblja, u hrvatsko zakonodavstvo, pored odredaba Direktive Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. godine o obvezi prijevoznika da dostavljaju podatke o putnicima, na jednak način su preuzete i odredbe Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije br. 562/2006. od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima prekograničnog kretanja osoba (Zakonik o schengenskim granicama) i Uredbe (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije br. 1931/2006. od 20. prosinca 2006. kojom se utvrđuju pravila o malograničnom prometu na vanjskim granicama država članica (u daljnjem tekstu: uredba EU)

Preuzimanje odredaba navedenih uredbi EU učinjeno je radi upotpunjavanja pravnih praznina u nacionalnom zakonodavstvu nastalih radi nepostojanja normi koje reguliraju ovu materiju kako bi se na taj način osigurala uspostava sposobnosti za njihovu primjenu i provedbu.

Međutim, kako će se uredba EU s danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji izravno primjenjivati i odmah postati dio nacionalnog pravnog sustava, potrebno je Zakon o nadzoru državne granice izmijeniti na način da se izostave ranije preuzete odredbe uredaba EU, kako ista materija ne bi bila normirana u dva različita propisa. Također, u predloženi Zakon, u odnosu na sadržaj uredaba EU, uvrštene su odredbe kojima se određuje tijelo nadležno za njihovu provedbu, kao i odgovarajuće prekršajne odredbe kojima se sankcionira ponašanje suprotno pravilima koje uspostavljaju uredba EU.

Za istaknuti je kako u odnosu na sadržaj važećeg Zakona o nadzoru državne granice, predloženi Zakon ne donosi neke važnije novine, a izradi "novoga" Zakona, umjesto izmjena i dopuna, pristupilo se radi lakšeg nomotehničkog uređenja teksta, s obzirom da je važeći Zakon doživio niz opsežnih izmjena i dopuna te bi njegove daljnje izmjene i dopune svakako doprinijele nepreglednosti sadržaja i otežanoj primjeni od strane njegovih adresata.

Predloženi Zakon podijeljen je u 10 glava i to: Glava I. - Opće odredbe, koja sadrži odredbe o tome što se ovim Zakonom propisuje, koji akti europske pravne stečevine se ovim Zakonom prenose u pravni poredak Republike Hrvatske, definira se nadzor državne granice te značenje pojedinih izraza koji se koriste u tekstu Zakona.

Odredbama Glave II. – Tijelo i ovlasti za nadzor državne granice utvrđuje se da je u Republici Hrvatskoj nadzor državne granice u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova te da poslove nadzora državne granice obavlja granična policija. Iznimno, na prijedlog MUP-a, Vlada Republike Hrvatske može uredbom odrediti da poslove nadzora državne granice na pojedinim graničnim prijelazima obavljaju službenici carine. Ovdje se utvrđuju i ovlasti tijela nadležnog za obavljanje poslova nadzora državne granice.

Glava III. - Prelazak državne granice i granični prijelaz sadrži odredbe o prelasku državne granice, vrstama graničnih prijelaza, uvjetima izgradnje i opremanja graničnih prijelaza te obvezama operatera u smislu troškova uređenja i opremanja graničnih prijelaza na aerodromima, morskim lukama, lukama unutarnjih voda i na željeznici, definira se područje graničnog prijelaza, označavanje graničnog prijelaza, gradnja i postavljanje objekata na području graničnog prijelaza, kretanje i zadržavanje osoba na graničnom prijelazu, definiraju se obveze osoba koje obavljaju djelatnosti na području graničnog prijelaza kao i obveze zapovjednika ili voditelja plovila, strojovođe vlaka i prijevoznika u zračnom prometu u pogledu dolaska, boravka ili tranzita preko područja graničnog prijelaza.

Odredbama sadržanim u Glavi IV. – Granična kontrola, utvrđuje se mjesto obavljanja i troškovi granične kontrole, obveze osoba u pogledu podvrgavanja graničnoj kontroli i poslovi koje ta kontrola obuhvaća (kontrola osoba, stvari i prijevoznog sredstva), Također, ovdje se propisuju i pravila o ulasku pripadnika stranih službi sigurnosti u Republiku Hrvatsku.

Glava V. – Granična crta i zaštita državne granice sadrži odredbe o tijelima nadležnim za pitanja razgraničenja, obilježavanja i održavanja granične crte, odredbe o postavljanju posebnih obavijesnih ploča i signalizacije kojima se upozorava na blizinu granične crte, omogućavanju vidljivosti granične crte te o djelatnostima koje su zabranjene uz graničnu crtu. Također, u ovoj Glavi utvrđuje se način uređenja prostora uz granicu te način zaprječivanja cestovnih komunikacija i putova koji nisu u funkciji, radi nezakonitog prelaska državne granice izvan graničnog prijelaza. Utvrđuje se i što su povrede državne granice i granični incidenti te se propisuje da su za njihovo utvrđivanje i rješavanje nadležna tijela Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ministarstvo unutarnjih poslova. Propisuju se i obveze vlasnika ili posjednika zemljišta u smislu omogućavanja slobodnog prolaza radi obavljanja poslova zaštite državne granice kao i postavljanja i održavanja propisanih oznaka.

Nadalje, Glavama VI. i VII. propisuju se poslovi granične policije u unutrašnjosti države te međunarodna granična suradnja sa službenicima stranih tijela sigurnosti.

U Glavi VIII. propisuje se prikupljanje, pohrana, obrada, korištenje i zaštita podataka potrebnih za obavljanje policijskih poslova u svrhu nadzora državne granice te obavljanje drugih poslova propisanih predloženim Zakonom.

Glava IX. sadrži prekršajne odredbe na temelju kojih se sankcionira kako nepridržavanje odredaba predloženog Zakona, tako i nepridržavanje odredaba dviju prethodno navedenih uredbi EU.

Na kraju, u Glavi X. – Prijelazne i završne odredbe propisuju se rokovi u kojima su Vlada Republike Hrvatske i nadležni ministri obvezni donijeti provedbe propise potrebne za provedbu ovoga Zakona, primjena ranije donesenih provedbenih propisa te stupanje na snagu predloženog Zakona.

Kao što je naprijed već istaknuto, predloženi Zakon ne donosi novine u pogledu normiranja materije nadzora državne granice već se ovim Prijedlogom zakona, na odgovarajući način, pregledno sistematizira njegov ranije utvrđeni sadržaj, te se ujedno ispunjava obveza uklanjanja nacionalnih pravila koja dupliciraju sadržaj uredbi EU, u svjetlu predstojećeg članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kako bi se, s jedne strane, osigurala učinkovita provedba tih uredbi, a s druge strane, poslovi kontrole prelaska državne granice (granične kontrole) i zaštite državne granice nastavili obavljati, u skladu s odredbama nacionalnog zakonodavstva te odredbama uredbi EU koje će se izravno primjenjivati.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da se radi o propisu koji se usklađuje s pravnom stečevinom Europske unije.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE GRANICE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se nadzor državne granice, poslovi granične policije u unutrašnjosti države, međunarodna granična policijska suradnja i suradnja službi na državnoj granici.

Provedba i prijenos propisa Europske unije (EU)

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom određuju se tijela u Republici Hrvatskoj nadležna za provedbu Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13. travnja 2006. godine, u daljnjem tekstu: Zakonik o schengenskim granicama) i Uredbe (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju pravila o pograničnom prometu na vanjskim kopnenim granicama država članica te o izmjeni odredaba Schengenske konvencije (SL L 405, 30. prosinca 2006. godine, u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1931/2006), te se utvrđuju prekršajne odredbe za ona ponašanja kojima se povređuju odredbe navedenih uredbi Europske unije.

(2) Ovim Zakonom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima (SL L 261, 6. kolovoza 2004. godine).

Nadzor državne granice

Članak 3.

(1) Nadzor državne granice, u smislu ovoga Zakona, je kontrola prelaska državne granice (u daljnjem tekstu: granična kontrola) i zaštita državne granice, a obavlja se radi:

- osiguranja nepovredivosti državne granice i državnog područja Republike Hrvatske,
- zaštite života i zdravlja ljudi,
- sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja te otkrivanja i pronalaska počinitelja istih,
- sprječavanja nezakonitih migracija i
- sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost.

(2) Nadzor državne granice obavlja se uzimajući u obzir procjenu rizika za unutarnju sigurnost i procjene prijetnji koje bi mogle ugroziti sigurnost granice.

Značenje pojedinih izraza

Članak 4.

Pojedini izrazi korišteni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *Granična crta* je niz točaka na Zemljinoj površini, određenih u državnom koordinatnom sustavu, kojima se proteže državna granica,
2. *Državna granica* je ploha koja okomito prolazi graničnom crtom po Zemljinoj površini te odvaja kopneno područje, morski prostor, unutarnje vode, zračni prostor i podzemlje Republike Hrvatske od susjednih država, kao i državna granica na području graničnih prijelaza na aerodromima, morskim lukama i lukama unutarnjih voda preko kojih se odvija međunarodni promet,
3. *Granična policija* su policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova koji obavljaju poslove nadzora državne granice, sprječavanja i otkrivanja nezakonitog ulaska i boravka osoba te suzbijanja prekograničnog kriminala u dubini državnog područja; poslove na moru kao i druge poslove određene zakonom.
4. *Operator* je:
  - poduzetnik koji upravlja aerodromom,
  - lučka uprava morske luke i luke unutarnjih voda, koje upravljaju lučkim područjem odnosno ovlaštenik koncesije u lukama posebne namjene,
  - pravna osoba koja skrbi o željezničkom prometu, odnosno željezničkim stabilnim postrojenjima.
5. *Pogranični promet* podrazumijeva redoviti prelazak vanjske kopnene granice stanovnika pograničnog područja u svrhu njihova kretanja i boravka kako je to definirano Uredbom (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. godine kojom se utvrđuju pravila o pograničnom prometu na vanjskim granicama država članica te se izmjenjuju i dopunjuju odredbe Schengenske konvencije.

II. TIJELO I OVLAŠTI ZA NADZOR DRŽAVNE GRANICE

Tijelo koje obavlja nadzor državne granice

Članak 5.

- (1) Nadzor državne granice te provedba Uredaba iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona u nadležnosti je Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
- (2) Poslove nadzora državne granice obavlja granična policija.
- (3) Iznimno, kada Ministarstvo ocijeni da to dopuštaju sigurnosni razlozi te razlozi ekonomičnosti, Vlada Republike Hrvatske uredbom će odrediti da na pojedinim graničnim prijelazima graničnu kontrolu obavljaju službenici Carinske uprave.

(4) Kada graničnu kontrolu obavljaju službenici Carinske uprave, policijski službenici im daju upute i pružaju stručnu pomoć.

(5) Ministarstvo, u obavljanju poslova nadzora državne granice i drugih poslova, sukladno odredbama ovoga Zakona, surađuje i razmjenjuje podatke s tijelima javne vlasti kao i pravnim osobama te može zaključivati sporazume o suradnji i osnivati koordinacijska tijela.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: ministar) donijet će pravilnik o obavljanju poslova nadzora državne granice iz stavka 2. ovoga članka.

Ovlasti

Članak 6.

Pri obavljanju poslova nadzora državne granice policijski službenici primjenjuju ovlasti propisane ovim Zakonom, ovlasti sadržane u drugim zakonima i ovlasti koje proizlaze iz pravne stečevine Europske unije.

Članak 7.

Granična policija je ovlaštena postaviti i koristiti tehnička sredstva i koristiti službene pse za obavljanje poslova nadzora državne granice, te postavljati zapreke kojima se onemogućava nezakonito prelaženje državne granice.

III. PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE I GRANIČNI PRIJELAZ

Prelazak državne granice

Članak 8.

Prelazak državne granice je svako kretanje ljudi preko državne granice.

Određivanje graničnih prijelaza

Članak 9.

(1) Granični prijelazi mogu biti otvoreni za međunarodni i pogranični promet.

(2) Vlada Republike Hrvatske uredbom određuje granične prijelaze, vrijeme i način prelaska preko državne granice.

Privremeni granični prijelaz

Članak 10.

(1) Ministar, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove financija i nadležnog tijela susjedne države, može rješenjem odrediti privremeni granični prijelaz, ako je to potrebno za održavanje kratkotrajnih djelatnosti kao što su:

- kulturne, vjerske, znanstvene, stručne i turističke aktivnosti,

- sportske priredbe,
- potreba za preusmjeravanjem prometa,
- provedba odredaba međunarodnih ugovora,
- poljoprivredne i druge gospodarske aktivnosti.

(2) Zahtjev za određivanje privremenog graničnog prijelaza mora se podnijeti najkasnije 30 dana prije početka kratkotrajnih djelatnosti, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka.

(3) U slučaju određivanja privremenog graničnog prijelaza na aerodromu, morskoj luci i luci unutarnjih voda, ministar donosi rješenje uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra nadležnog za poslove financija i ministra nadležnog za pomorstvo, promet i infrastrukturu.

(4) Privremeni granični prijelaz se može odrediti u trajanju do tri mjeseca tijekom kalendarske godine, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka, prema kojem se granični prijelaz može odrediti za vrijeme trajanja tih aktivnosti ili dok postoji opravdani interes.

(5) U rješenju o određivanju privremenog graničnog prijelaza odredit će se lokacija graničnog prijelaza, vrijeme, način i drugi uvjeti prelaska preko državne granice.

(6) Troškovi uređenja i rada privremenog graničnog prijelaza podmiruju se iz državnog proračuna.

(7) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(8) Ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove financija i ministra nadležnog za pomorstvo, promet i infrastrukturu, donijet će pravilnik o određivanju privremenih graničnih prijelaza.

Uvjeti izgradnje i opremanja graničnih prijelaza, te obveze operatora

Članak 11.

(1) Granični prijelazi moraju biti izgrađeni i opremljeni tako da omogućavaju učinkovito i sigurno obavljanje granične kontrole, sukladno standardima i uvjetima koje uredbom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Operatori su dužni s pripadajućim objektima i organizacijom, omogućiti da se granična kontrola obavlja nesmetano u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Operator aerodroma, na kojem se obavlja međunarodni promet, mora osigurati prostor za smještaj stranaca koji ne ispunjavaju uvjete za ulazak u zemlju u skladu s posebnim zakonom.

(4) Troškove uređenja i opremanja graničnih prijelaza na aerodromima, morskim lukama, lukama unutarnjih voda i na željeznici snose operatori.

(5) Troškove uređenja i opremanja graničnih prijelaza koji nisu obuhvaćeni stavkom 4. ovoga članka snosi državno tijelo nadležno za izgradnju i opremanje graničnih prijelaza na teret državnog proračuna.

(6) Međusobni odnosi između operatora i tijela za obavljanje nadzora državne granice u svezi korištenja prostora i objekata za obavljanje granične kontrole uređuju se ugovorom.

Područje graničnog prijelaza

Članak 12.

(1) Području graničnog prijelaza pripada prostor koji je potreban za obavljanje granične kontrole i drugih graničnih formalnosti, kao i neposredna okolica s objektima koji su potrebni za nesmetano i sigurno odvijanje prometa i obavljanje granične kontrole, te drugih graničnih formalnosti.

(2) Područje graničnog prijelaza rješenjem određuje nadležna policijska uprava, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog područnog carinskog ureda i ministarstva nadležnog za pomorstvo, promet i infrastrukturu.

(3) Na zajedničkim graničnim prijelazima, područje graničnog prijelaza određuje se sukladno međunarodnom ugovoru.

(4) Područje graničnog prijelaza je od posebnog sigurnosnog značaja.

Označavanje graničnog prijelaza i njegovog područja

Članak 13.

(1) Granični prijelaz i njegovo područje označava se propisanim oznakama i signalizacijom.

(2) Oznake i signalizaciju iz stavka 1. ovoga članka postavlja i održava ministarstvo nadležno za poslove financija.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, oznake i drugu signalizaciju graničnog prijelaza i njegovog područja na aerodromima, morskim lukama, lukama unutarnjih voda i na željeznici, postavlja i održava operator.

(4) Ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove financija, donijet će pravilnik o obliku, sadržaju i načinu postavljanja propisanih oznaka i signalizacije na graničnom prijelazu.

Gradnja i postavljanje objekata na području graničnog prijelaza

Članak 14.

(1) Nadležno upravno tijelo u postupku izdavanja građevinske dozvole ili drugog akta kojim se dozvoljava građenje građevine na području graničnog prijelaza dužno je pribaviti prethodnu suglasnost Ministarstva.

(2) Prije postavljanja objekata ili naprava na području graničnog prijelaza potrebno je pribaviti prethodnu suglasnost Ministarstva.

(3) Suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka neće se izdati ako bi građevine, objekti ili naprave ometale ili onemogućavale učinkovito obavljanje nadzora državne granice.

Kretanje i zadržavanje na graničnom prijelazu

Članak 15.

(1) Na području graničnog prijelaza dopušteno je kretanje i zadržavanje samo osobama koje namjeravaju preći državnu granicu ili koje su državnu granicu već prešle, te se na graničnom prijelazu zadržavaju zbog granične kontrole.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, uz suglasnost granične policije, na području graničnog prijelaza dopušteno je kretanje i zadržavanje osobama koje za to imaju opravdani razlog.

(3) Putnici i druge osobe, koje se nalaze na graničnom prijelazu odnosno području graničnog prijelaza, moraju postupati po upozorenjima i naredbama službenika koji obavljaju graničnu kontrolu.

Obveze osoba koje obavljaju djelatnost na području graničnog prijelaza

Članak 16.

(1) Operator, druga pravna osoba i fizička osoba kao obrtnik, koji na području graničnog prijelaza obavlja gospodarsku djelatnost, dužan je nadležnoj policijskoj postaji dostaviti osobne podatke zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza.

(2) Operator iz stavka 1. ovoga članka dužan je nadležnoj policijskoj postaji dostaviti osobne podatke osoba koje se privremeno kreću ili zadržavaju na području graničnog prijelaza.

(3) Osobni podaci iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prikupljaju se u svrhu kontrole kretanja osoba na području graničnog prijelaza.

Obveze zapovjednika ili voditelja plovila

Članak 17.

(1) Zapovjednik teretnog ili putničkog broda u međunarodnom prometu, koji uplovi u teritorijalno more Republike Hrvatske, dužan je najkraćim uobičajenim plovnim putem uploviti u luku u kojoj se nalazi pomorski granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole, osim u slučaju neškodljivog prolaska.

(2) Zapovjednik jahte ili voditelj brodice namijenjene razonodi ili sportu u međunarodnom prometu, koji uplovi u teritorijalno more Republike Hrvatske, dužan je najkraćim plovnim putem uploviti u najbližu luku u kojoj se nalazi pomorski granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole, osim u slučaju neškodljivog prolaska.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na međunarodni promet na unutarnjim vodama Republike Hrvatske, u slučaju namjere pristajanja uz obalu.

(4) Pristajanje plovila u međunarodnom prometu izvan pomorskog ili riječnoga graničnog prijelaza u slučajevima predviđenim ovim Zakonom, osim u slučaju više sile, odobrava nadležna policijska postaja u suglasnosti s nadležnom lučkom kapetanijom i područnim carinskim uredom.

(5) Zapovjednik teretnog ili putničkog broda kao i zapovjednik jahte ili voditelj brodice namijenjene razonodi ili sportu u međunarodnom prometu, dužni su, nakon obavljene granične kontrole na izlazu iz Republike Hrvatske, najkraćim uobičajenim odnosno najkraćim plovnim putem, isploviti iz unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.

Obveze zapovjednika, voditelja ili vlasnika plovila nakon pristajanja u luku

Članak 18.

U slučaju da se osoba koja se nalazi na plovilu bez isprava propisanih za prelazak državne granice ili bez putne karte te koja se ukrcala na plovilo bez odobrenja zapovjednika ili voditelja plovila ili osoba kojoj je ulazak u Republiku Hrvatsku zabranjen, iskrca s plovila u luku, bez odobrenja granične policije, zapovjednik, voditelj ili vlasnik plovila dužan je podmiriti troškove njezinog boravka te njezinog prisilnog udaljenja.

Članak 19.

(1) Nad posadom znanstveno-istraživačkog plovila hrvatske zastave pripadnosti, u slučajevima prelaska državne granice na moru, radi obavljanja znanstvenog istraživanja, ne mora se obaviti granična kontrola ukoliko se to plovilo u roku od 36 sati vrati u luku iz koje je isplovilo ili neku drugu luku na području Republike Hrvatske, bez uplovljavanja u teritorijalno more kao i pristajanja u luku druge države.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na javne brodove hrvatske zastave pripadnosti, u slučajevima prelaska državne granice na moru.

(3) Zapovjednik ili voditelj plovila iz stavka 1. ovoga članka, dužan je najaviti nadležnoj policijskoj upravi prelazak državne granice.

Ukrcaj ili iskrcaj osoba na plovilo izvan graničnog prijelaza

Članak 20.

(1) Izvan graničnog prijelaza, osim u slučaju spašavanja osoba, zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu, zapovjednik ili voditelj plovila u slučajevima obalnog ribarenja, kao i obavljanja aktivnosti iz članka 19. ovoga Zakona, ne smije obaviti ukrcaj ili iskrcaj osoba.

(2) Zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu, zapovjednik ili voditelj plovila u slučajevima obalnog ribarenja, kao i obavljanja aktivnosti iz članka 19. ovoga Zakona, dužan je odmah prijaviti najbližoj policijskoj postaji ukrcaj ili iskrcaj radi spašavanja osoba.

Odobrenje članu posade za kretanje u mjestu boravka

Članak 21.

(1) Članu posade stranog plovila, koji nema potrebnu vizu, a svoj status može dokazati valjanom pomorskom knjižicom ili ugovorom o radu i upisan je u popis posade i putnika, može se izdati odobrenje za kretanje u mjestu u kojem se nalazi granični prijelaz ili luka, odnosno u susjednim mjestima.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka za kretanje u mjestu gdje se nalazi zračna luka može se izdati i članu posade stranog zrakoplova, koji posjeduje iskaznicu člana posade izdanu u skladu s međunarodnim standardima.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka može vrijediti za sve najavljene luke uplovljavanja plovila na području Republike Hrvatske za vrijeme zadržavanja plovila u luci, a najduže do 90 dana.

(4) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka izdaje se u prvoj zračnoj luci dolaska zrakoplova i vrijedi za sve najavljene zračne luke u Republici Hrvatskoj najduže 90 dana.

Obveze strojovođe vlaka u međunarodnom prometu

Članak 22.

(1) Strojovođa vlaka u međunarodnom prometu ne smije zaustaviti vlak na dijelu pruge između državne granice i graničnog prijelaza, osim kada je to nužno zbog reguliranja željezničkog prometa ili u slučaju više sile.

(2) Ako strojovođa zaustavi vlak, koji je prešao državnu granicu, na otvorenoj pruzi izvan područja graničnog prijelaza, dužan je o tome, bez odlaganja, obavijestiti graničnu policiju.

Obveze prijevoznika u željezničkom prometu

Članak 23.

Prijevoznik u željezničkom prometu koji obavlja prijevoz vozila i osoba vlakovima koji tranzitiraju kroz Republiku Hrvatsku bez zaustavljanja i ukrcanja/iskrcanja putnika i vozila u Republici Hrvatskoj, dužan je po završetku ukrcanja putnika i vozila tijelu nadležnom za kontrolu prelaska državne granice dostaviti sljedeće podatke:

- o putniku: ime i prezime, spol, datum rođenja, broj i vrsta putne isprave, državljanstvo,
- o vozilu: registarska oznaka vozila, nacionalna oznaka vozila,
- broj vlaka, relacija, naziv graničnog prijelaza na kojem će vlak ući i izaći u/iz Republike Hrvatske, vrijeme prelaska državne granice, ukupan broj putnika i vozila.

Obveza prijevoznika u zračnom prometu

Članak 24.

(1) Prijevoznik u zračnom prometu dužan je, odmah po završetku prijave putnika za let, tijelu nadležnom za kontrolu prelaska državne granice na graničnom prijelazu na kojem će putnici ući u Republiku Hrvatsku dostaviti potpune i točne podatke o putnicima.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka su: broj i vrsta putne isprave, državljanstvo, ime i prezime, datum rođenja, naziv graničnog prijelaza na kojem će ući u Republiku Hrvatsku, oznaku leta, vrijeme polaska i dolaska, ukupan broj putnika, prvo mjesto ukrcanja.

(3) O dostavi podataka iz stavka 1. ovoga članka prijevoznik će na prikladan način obavijestiti putnika. Podaci se prikupljaju i dostavljaju elektroničkim putem, sukladno tehničkim mogućnostima.

(4) Prijevoznik je dužan izbrisati podatke iz stavka 1. u roku od 24 sata od vremena pristajanja zrakoplova u zračnoj luci na kojoj je obavljena ulazna granična kontrola.

(5) Tijelo nadležno za kontrolu prelaska državne granice kojem su dostavljeni podaci iz stavka 1. ovoga članka izbrisati će te podatke u roku od 24 sata od vremena ulaska putnika u zemlju, osim ako su podaci naknadno potrebni za provođenje ovlasti granične policije, a smiju se koristiti sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.

IV. GRANIČNA KONTROLA

Mjesto obavljanja i troškovi granične kontrole

Članak 25.

- (1) Granična kontrola obavlja se na području graničnog prijelaza.
- (2) Granična kontrola može se obaviti i izvan područja graničnog prijelaza u vlakovima, zrakoplovima i plovilima.
- (3) Granična kontrola ili dio granične kontrole može se, sukladno međunarodnom instrumentu, obavljati i na području druge države.
- (4) Ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove financija, donijet će rješenje o visini troškova obavljanja granične kontrole izvan područja graničnog prijelaza iz stavka 2. ovoga članka.

Obveza podvrgavanja graničnoj kontroli

Članak 26.

- (1) Osoba koja namjerava prijeći ili je već prešla graničnu crtu, dužna je dati na uvid isprave propisane za prelazak državne granice, podvrgnuti se graničnoj kontroli te ne smije napustiti područje graničnog prijelaza dok nije obavljena granična kontrola.
- (2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je policijskom službeniku pojasniti sve okolnosti vezane za ispunjavanje uvjeta prelaska državne granice i postupati po upozorenjima i naredbama službenika koji obavljaju graničnu kontrolu.

Poslovi granične kontrole

Članak 27.

- (1) Poslovi granične kontrole obuhvaćaju:
- kontrolu osoba,
  - kontrolu stvari i
  - kontrolu prijevoznog sredstva.
- (2) Kontrola stvari obuhvaća kontrolu predmeta koje osoba, koja namjerava preći državnu granicu, ima sa sobom ili u prijevoznom sredstvu.
- (3) Policijski službenik ovlašten je zahtijevati od osobe da pokaže predmete koje ima kod sebe te izvršiti njihov pregled u cilju pronalaska zabranjenih stvari i predmeta ili zbog pronalaska predmeta potrebnih za provjeru ili utvrđivanje identiteta.

(4) Kontrola prijevoznog sredstva je kontrola koja obuhvaća unutarnji i vanjski vizualni pregled prijevoznog sredstva i provjeru u potražnim zbirkama podataka.

(5) Pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka policijski službenici smiju koristiti odgovarajuća tehnička pomagala i službene pse.

(6) Vlasnik ili korisnik prijevoznog sredstva i vlasnik stvari, odnosno osoba koja ih posjeduje, može biti nazočna pri pregledu, odnosno pretrazi.

(7) Kada policijski službenik pri pregledu osobe, stvari ili prijevoznog sredstva otkrije predmete koji se trebaju oduzeti po odredbama zakona kojim se uređuje kazneni ili prekršajni postupak, ili predmete koji su potrebni za vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka, policijski službenik će nastaviti postupak po odredbama tih zakona.

(8) Kada policijski službenik pri pregledu osobe, stvari ili prijevoznog sredstva otkrije predmete koji nisu potrebni za provođenje postupaka iz stavka 7. ovoga članka, a u nadležnosti su carinskih ili drugih državnih tijela, daljnji postupak prepušta se tim tijelima.

Ulazak pripadnika stranih službi sigurnosti u Republiku Hrvatsku

Članak 28.

(1) Ulazak u Republiku Hrvatsku može se odobriti pripadniku stranih službi sigurnosti u odori s kratkim vatrenim oružjem i pripadajućim streljivom te vozilom koje je označeno njihovim oznakama.

(2) Odobrenje za ulazak pripadniku stranih službi sigurnosti iz stavka 1. ovoga članka na područje Republike Hrvatske izdaje Ministarstvo pod uvjetom da to nije u suprotnosti s interesima Republike Hrvatske.

(3) U odobrenju se mogu odrediti posebni uvjeti za ulazak.

(4) Pripadnici stranih službi sigurnosti iz stavka 1. ovoga članka, koji su članovi radnih izaslanstava u službenom posjetu, smiju ući u Republiku Hrvatsku i bez posebnog odobrenja, nositi odoru i osobno naoružanje ako je ono sastavni dio odore, uz prethodnu pisanu najavu Ministarstvu.

(5) Pripadnici stranih službi sigurnosti koji neposredno štite predstavnike stranih država ili predstavnike međunarodnih organizacija i institucija tijekom posjeta Republici Hrvatskoj, mogu unijeti i nositi kratko vatreno oružje i pripadajuće streljivo uz odobrenje Ministarstva.

(6) Iznimno, odobrenje iz stavka 2. i 5. ovoga članka može se izdati i za tranzitiranje preko područja Republike Hrvatske.

V. GRANIČNA CRTA I ZAŠTITA DRŽAVNE GRANICE

Određivanje, obilježavanje i održavanje granice

Članak 29.

(1) Komisiju za granice, kao radno tijelo za provođenje politike Vlade Republike Hrvatske u svim pitanjima koje se tiču državne granice, osniva Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom.

(2) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove pruža stručno-tehničku pomoć Komisiji za granice pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Poslove izmjere, označavanja, obnove i održavanja označene državne granice te vođenje evidencija i pripremanje tehničke dokumentacije za kopnenu granicu obavlja Državna geodetska uprava, a Hrvatski hidrografski institut za morsku granicu.

Upozoravanje na graničnu crtu

Članak 30.

(1) Ako granična crta nije dovoljno prepoznatljiva, u blizini granične crte, na prometnicama i drugim komunikacijama, mogu se postaviti posebne obavijesne ploče i signalizacija s kojima se upozorava na približavanje graničnoj crti.

(2) Posebne obavijesne ploče i signalizaciju, na prijedlog granične policije, postavlja Državna geodetska uprava.

(3) Na posebne obavijesne ploče i signalizaciju kojom se upozorava na približavanje graničnoj crti zabranjeno je postavljati druge ploče ili signalizaciju kojima bi se smanjivala ili onemogućavala njihova vidljivost.

Vidljivost granične crte i zabrana djelatnosti uz graničnu crtu

Članak 31.

(1) Ako granična crta treba biti očišćena od stabala, grmlja i drugog raslinja koja smanjuju vidljivost graničnih oznaka ili pružanje granične crte, i ako međunarodni ugovor ne propisuje drugačije, za osiguranje preglednosti granične crte nadležna je Državna geodetska uprava.

(2) Vlada Republike Hrvatske može iz razloga sigurnosti uredbom zabraniti plovidbu, lov, ribolov, prelet letjelica i drugih naprava za letenje, kretanje, zadržavanje i naseljavanje uz graničnu crtu. Zabrana traje dok traju razlozi sigurnosti.

(3) Pojedinačni ili grupni lov u dubini 300 metara od granične crte mora se pisano najaviti nadležnoj policijskoj postaji najkasnije 24 sata prije početka lova.

(4) Zbog vidljivosti granične crte ministar može naredbom zabraniti sadnju ili sjetvu određenih vrsta poljoprivrednih kultura, drveća i drugog raslinja uz graničnu crtu.

(5) Ako uslijed naredbe iz stavka 4. ovoga članka nastupi šteta pravnim i fizičkim osobama, iste nemaju pravo na naknadu.

Uređenje prostora uz granicu i zaprječivanje komunikacija

Članak 32.

(1) U postupku donošenja prostornih planova kojima se planira uređenje prostora koji seže 100 metara od granične crte, u svrhu osiguranja opće sigurnosti i preglednosti državne granice, nositelj izrade prostornog plana dužan je pribaviti mišljenje Ministarstva.

(2) Prostorni plan ne može se donijeti ako bi se njegovim planskim rješenjima ugrozila opća sigurnost, preglednost i zaštita državne granice, obavljanje granične kontrole ili protočnost prometa preko državne granice.

(3) U postupku izdavanja lokacijske dozvole, građevinske dozvole ili drugog akta za provođenje prostornog plana odnosno akta kojim se dozvoljava građenje, za građenje u prostoru 100 metara od granične crte, nadležno upravno tijelo, odnosno ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva i prostornog uređenja, dužno je pribaviti posebne uvjete Ministarstva sukladno posebnom zakonu.

(4) Lokacijska dozvola, građevinska dozvola ili drugi akt za provođenje prostornog plana odnosno akt kojim se dozvoljava građenje, za građenje u području 100 metara od granične crte, ne može se izdati ako bi građevina u tom području ometala obavljanje poslova nadzora državne granice i ako je to protivno odredbama međunarodnog ugovora.

Članak 33.

(1) Cestovne komunikacije i ceste koji nisu u funkciji prelaženja granice mogu se zaprječivati odgovarajućim preprekama radi onemogućavanja nezakonitog prelaska državne granice izvan graničnog prijelaza.

(2) Radi zaštite interesa i sigurnosti države, i na nekretninama u privatnom vlasništvu mogu se postavljati prepreke iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za vanjske poslove i ministarstva nadležnog za poslove prometa, donosi odluku kojom određuje koje će se cestovne komunikacije i putovi zapriječiti odnosno na kojim će se nekretninama postaviti druge zapreke.

(4) Provođenje odluke Vlade Republike Hrvatske o zaprječivanju komunikacija u nadležnosti je Ministarstva.

(5) Troškovi zaprječivanja komunikacija podmiruju se iz državnog proračuna.

Omogućavanje zaštite državne granice

Članak 34.

Vlasnici ili posjednici zemljišta dužni su omogućiti slobodan prolaz za neometano obavljanje poslova zaštite državne granice, te radi postavljanja i održavanja propisanih oznaka i signalizacije iz članka 13. ovoga Zakona, kao i graničnih i drugih oznaka uz granicu iz članka 29. i 30. ovoga Zakona.

Povrede državne granice i granični incidenti

Članak 35.

(1) Povrede državne granice su granični incidenti i druge nezakonite radnje koje ugrožavaju nepovredivost državne granice.

(2) Granični incidenti su radnje kojima se krše odredbe međunarodnih ugovora koji se odnose na granice i zakona Republike Hrvatske, kao i svako drugo ugrožavanje nepovredivosti državne granice koje počine službenici državnih i lokalnih tijela susjednih država.

(3) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove u suradnji s Ministarstvom utvrđuje i rješava granične incidente.

(4) Ministarstvo utvrđuje i rješava ostale povrede državne granice te po potrebi o tome izvješćuje Ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

VI. POSLOVI GRANIČNE POLICIJE U UNUTRAŠNJOSTI DRŽAVE

Članak 36.

(1) Poslovi granične policije u unutrašnjosti države, u smislu ovoga Zakona, su mjere i radnje koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja nezakonitog ulaska, boravka osoba i suzbijanja prekograničnog kriminala.

(2) Policijski službenici ovlašteni su obavljati kontrolu osoba, prijevoznih sredstava i stvari na prometnim pravcima i objektima značajnim za prekogranični promet, radi sprječavanja nezakonitog ulaska i boravka na području Republike Hrvatske te sprječavanja i otkrivanja prekograničnog kriminala, ako to opravdava sigurnosno stanje i ako se po policijskim saznanjima ili obavijestima drugih državnih tijela i nadležnih sigurnosnih službi mogu pronaći počinitelji navedenih kažnjivih djela.

VII. MEĐUNARODNA GRANIČNA POLICIJSKA SURADNJA

Članak 37.

(1) Službenici stranih tijela sigurnosti smiju u Republici Hrvatskoj obavljati određene poslove iz područja nadzora državne granice i druge poslove međunarodne policijske suradnje, pod uvjetima određenim međunarodnim ugovorom.

(2) Policijski službenici Republike Hrvatske smiju, sukladno međunarodnom ugovoru ili odredbama važećih propisa, u drugim državama obavljati određene radnje i poslove iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Pripadnici stranih tijela sigurnosti iz stavka 1. ovoga članka, mogu na području Republike Hrvatske, pod uvjetima određenim međunarodnim ugovorom ili pod uvjetom uzajamnosti, bez posebnog odobrenja koristiti tehničku opremu i vozila sa svojim oznakama; nositi odoru, službeno kratko oružje i druga sredstva prisile, ako je to sastavni dio njihove službene odore.

(4) Oružje i druga sredstva prisile iz stavka 3. ovoga članka pripadnici stranih tijela sigurnosti smiju uporabiti samo u slučaju nužne obrane.

VIII. PRIKUPLJANJE, POHRANA, OBRADA, KORIŠTENJE I ZAŠTITA PODATAKA

Članak 38.

(1) Granična policija, sukladno propisima kojima su regulirani policijski poslovi i ovlasti, a u svrhu nadzora državne granice i obavljanja drugih poslova propisanih ovim Zakonom, prikuplja, pohranjuje, obrađuje i koristi osobne i druge podatke.

(2) Granična policija prikuplja osobne podatke neposredno od osobe na koju se ti podaci odnose, iz postojećih izvora podataka i od osoba koje mogu dati tražene podatke.

(3) Granična policija vodi operativne zbirke podataka u kojima se pohranjuju i osobni podaci o:

- osobama nad kojima je provedena granična kontrola,
- osobama kojima je odbijen ulazak, odnosno zabranjen izlazak iz Republike Hrvatske,
- osobama zatečenim u pokušaju ili činjenju kažnjive radnje (kaznenog djela i prekršaja), a koje su tom kažnjivom radnjom ugrozile sigurnost državne granice,
- osobama prema kojima je granična policija bila u obvezi postupati sukladno nalogu nacionalnog ili međunarodnog tijela,
- osobama kojima su izdani dokumenti iz djelokruga rada granične policije,
- osobama prema kojima su poduzete druge mjere i radnje od strane granične policije, a sukladno propisanim poslovima i ovlastima.

(4) U zbirkama podataka iz stavka 3. ovoga članka granična policija može prikupljati, pohranjivati, obrađivati i koristiti sljedeće osobne podatke:

- ime i prezime; spol; datum i mjesto rođenja; državljanstvo; osobni identifikacijski broj; osobnu fotografiju,
- adresu prebivališta i boravišta; vrsta i broj isprave o identitetu; podatke o ispravi s kojom osoba prelazi državnu granicu (vrsta i broj) te fotografija isprave kao i datum, mjesto izdavanja i rok valjanosti isprave,
- prezime i ime oca; prezime i rođeno prezime majke; prezime, ime i datum rođenja djece,
- jezici koje govori; eventualne nadimke; podatke vezane uz zaposlenje; mjesto, vrijeme i smjer kretanja u unutrašnjosti države,
- otiske prstiju, otiske dlanova i druge biometrijske podatke te podatke o drugim tjelesnim identifikacijskim znacima,
- mjesto, vrijeme i razlog prelaska državne granice.

(5) Ministar će donijeti pravilnik o načinu prikupljanja podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka te rokovima čuvanja podataka u tim zbirkama.

Članak 39.

(1) Granična policija pri obavljanju svojih poslova i primjeni policijskih ovlasti može obavljati snimanje, fotografiranje, uzimati otiske prstiju, otiske dlana te druge biometrijske podatke, uz korištenje odgovarajuće tehničke opreme.

(2) Ako su uređaji za snimanje postavljeni na području graničnih prijelaza, osobe koje se nalaze na tom području moraju biti na to upozorene.

(3) Ukoliko se primjenom uređaja za snimanje snimaju osobni podaci, potrebno je te snimke uništiti u roku od 1 godine, osim ako nisu potrebne za progon počinitelja kaznenih djela ili prekršaja.

(4) Ministar će donijeti pravilnik o načinu prikupljanja podataka kao i tehničkim uređajima za prikupljanje podataka.

Članak 40.

Radi učinkovitog obavljanja kontrole državne granice, a u svrhu olakšavanja slobodnog kretanja osoba i roba preko državne granice, uz istovremeno omogućavanje bolje granične kontrole, zaštite državne granice u borbi protiv prekograničnog kriminala i nezakonitih migracija, u Ministarstvu je uspostavljen Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom, koji je sastavni dio Informacijskog sustava Ministarstva.

Članak 41.

(1) Operativne zbirke podataka vode se u pisanom obliku ili na Nacionalnom informacijskom sustavu za upravljanje državnom granicom.

(2) Osobni podaci prikupljeni i pohranjeni u operativne zbirke podataka mogu se čuvati najduže 10 godina od dana unosa.

IX. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 42.

Kaznom zatvora do 30 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu izvan graničnog prijelaza ili preko graničnog prijelaza izvan radnog vremena graničnog prijelaza (članak 4. Zakonika o schengenskim granicama),
2. izbjegne graničnu kontrolu ili napusti područje graničnog prijelaza dok granična kontrola još nije obavljena (članak. 26. stavak 1. ovoga Zakona).

Članak 43.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. na području graničnog prijelaza ne postupa po upozorenjima i naredbama službenika koji obavljaju graničnu kontrolu (članak 15. stavak 3. ovoga Zakona)
2. kao obrtnik nadležnoj policijskoj postaji ne dostavi osobne podatke zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza odnosno osobama koje se privremeno kreću ili zadržavaju na području graničnog prijelaza (članak 16. ovoga Zakona),
3. kao zapovjednik teretnog ili putničkog broda u međunarodnom prometu nakon uplovljavanja u teritorijalno more ili unutarnje vode Republike Hrvatske, najkraćim uobičajenim plovnim putem ne uplovi u luku u kojoj se nalazi granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole i ne ispuni obvezu zapovjednika broda (članak 17. stavci 1. i 3. ovoga Zakona),
4. kao zapovjednik jahte ili voditelj brodice namijenjene razonodi ili sportu u međunarodnom prometu, nakon uplovljavanja u teritorijalno more ili u unutarnje vode Republike Hrvatske ne uplovi najkraćim plovnim putem u najbližu luku u kojoj se nalazi granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole i ne ispuni obvezu voditelja (članak 17. stavak 2. ovoga Zakona),
5. kao zapovjednik ili voditelj plovila, po dolasku iz inozemstva ili prije odlaska u inozemstvo, ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu, odnosno ne da na uvid njihove isprave propisane za prelazak državne granice (prilog. VI. točka 3.1.2. Zakonika o schengenskim granicama),
6. kao zapovjednik putničkog broda na kružnom putovanju, najkasnije 24 sata prije pristupanja graničnoj kontroli ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu (prilog VI. točka 3.2.4. Zakonika o schengenskim granicama),
7. kao zapovjednik ili voditelj plovila, u međunarodnom prometu, pristane plovilom izvan pomorskog ili riječnog graničnog prijelaza bez potrebnog odobrenja, osim u slučaju više sile, (članak 17. stavak 4. ovoga Zakona),
8. kao zapovjednik teretnog ili putničkog broda ili kao voditelj jahte ili brodice namijenjene razonodi ili sportu, u međunarodnom prometu, nakon obavljene granične kontrole na izlazu iz Republike Hrvatske ne isplovi, najkraćim uobičajenim, odnosno najkraćim plovnim putem iz unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske i ne ispuni obvezu zapovjednika ili voditelja plovila (članak 17. stavak 5. ovoga Zakona),

9. se kao zapovjednik ili voditelj plovila, u roku od 36 sati ne vrati u luku iz koje je isplovio ili neku drugu luku na teritoriju Republike Hrvatske, odnosno ako pristane u luku ili uplovi u teritorijalno more druge države (članak 19. stavci 1. i 2. ovoga Zakona),
10. kao zapovjednik ili voditelj plovila ne najavi nadležnoj policijskoj upravi prelazak državne granice (članak 19. stavak 3. ovoga Zakona)
11. se kao zapovjednik ili voditelj ribarskog plovila, u slučajevima obalnog ribarenja ne vrati u roku od 36 sati u matičnu luku ili neku drugu luku na teritoriju države potpisnice odnosno ako uplovi u luku koja nije država potpisnica (prilog VI. točka 3.2.8. Zakonika o schengenskim granicama),
12. kao zapovjednik, voditelj ili vlasnik plovila odmah ne izvijesti nadležno tijelo o promjenama u sastavu posade ili putnika, odnosno ako u najkraćem roku, po mogućnosti i prije ulaska broda u luku, ne obavijesti nadležno tijelo o postojanju slijepih putnika na brodu (prilog VI. točka 3.1.4. Zakonika o schengenskim granicama),
13. kao zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu ili kao zapovjednik ili voditelj plovila u slučajevima obalnog ribarenja i obavljanja aktivnosti iz članka 19. ovoga Zakona, osim u slučaju spašavanja osoba, ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza (članak 20. stavak 1. ovoga Zakona),
14. kao zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu ili kao zapovjednik ili voditelj plovila u slučajevima obalnog ribarenja i obavljanja aktivnosti iz članka 19. ovoga Zakona, radi spašavanja, ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza, a to ne prijavi odmah najbližoj policijskoj postaji (članak 20. stavak 2. ovoga Zakona),
15. kao član posade stranoga plovila, odnosno zrakoplova kojem je izdano odobrenje sukladno članku 21. ovoga Zakona, napusti mjesto za koje mu je odobreno kretanje (članak 21. stavci 1. i 2. ovoga Zakona),
16. kao strojovođa vlaka u međunarodnom prometu, osim kada je to nužno zbog reguliranja željezničkog prometa ili zbog više sile, zaustavi vlak između državne granice i graničnog prijelaza (članak 22. stavak 1. ovoga Zakona),
17. kao strojovođa vlaka nije, bez odlaganja, o zaustavljanju vlaka, obavijestio graničnu policiju (članak 22. stavak 2. ovoga Zakona),
18. pri graničnoj kontroli ne preda na uvid isprave propisane za prelazak državne granice (članak 26. stavak 1. ovoga Zakona),
19. ne pojasni sve okolnosti vezane za prelazak državne granice ili ne postupa po upozorenjima i naredbama nadležnih službenika koji obavljaju graničnu kontrolu (članak 26. stavak 2. ovoga Zakona),
20. na posebne obavijesne ploče i drugu signalizaciju kojom se upozorava na približavanje graničnoj crti postavlja druge ploče i signalizaciju kojima se smanjuje vidljivost obavijesnih ploča i druge signalizacije kojima se upozorava na graničnu crtu (članak 30. stavak 3. ovoga Zakona),
21. obavlja plovidbu, lov, ribolov, prelijeće letjelicama i drugim napravama za letenje, kreće se, zadržava ili naseljava uz graničnu crtu, ako je to uredbom Vlade Republike Hrvatske zabranjeno (članak 31. stavak 2. ovoga Zakona),
22. bez pisane najave nadležnoj policijskoj postaji, najkasnije 24 sata prije početka lova, pojedinačno ili u grupi lovi u dubini 300 metara od granične crte (članak 31. stavak 3. ovoga Zakona),
23. sadi ili sije određene vrste poljoprivrednih kultura, drveća i drugog raslinja uz graničnu crtu kada je to naredbom ministra unutarnjih poslova zabranjeno (članak 31. stavak 4. ovoga Zakona).

Članak 44.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. se kreće ili zadržava na području graničnog prijelaza bez namjere prelaska državne granice ili bez drugih opravdanih razloga (članak 15. stavak 1. ovoga Zakona),
2. ukoliko boravi dulje od dopuštenog trajanja boravka u pograničnom području propisanog bilateralnim sporazumom (članak 5. Uredbe (EZ), br. 1931/2006).

Članak 45.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. koja ne omogući da se granična kontrola obavlja nesmetano, u skladu s odredbama ovoga Zakona (članak 11. stavak 2. ovoga Zakona),
2. koja nadležnoj policijskoj postaji ne dostavi osobne podatke zaposlenika prije nego što zaposlenik započne s radom na području graničnog prijelaza i osobne podatke osoba koje se privremeno kreću ili zadržavaju na području graničnog prijelaza (članak 16. stavci 1. i 2. ovoga Zakona),
3. čiji zapovjednik teretnog ili putničkog broda u međunarodnom prometu nakon uplovljavanja u teritorijalno more ili unutarnje vode Republike Hrvatske, najkraćim uobičajenim plovnim putem ne uplovi u luku u kojoj se nalazi granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole i ne ispuni obvezu zapovjednika broda (članak 17. stavci 1. i 3. ovoga Zakona),
4. čiji zapovjednik ili voditelj plovila, u međunarodnom prometu, pristane plovilom izvan pomorskog ili riječnoga graničnog prijelaza bez potrebnog odobrenja, osim u slučaju više sile (članak 17. stavak 4. ovoga Zakona),
5. čiji zapovjednik ili voditelj plovila, po dolasku iz inozemstva ili prije odlaska u inozemstvo, ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu, odnosno ne preda na uvid njihove isprave propisane za prelazak državne granice (prilog VI. točka 3.1.2. Zakonika o schengenskim granicama),
6. čiji zapovjednik putničkog broda na kružnom putovanju, najkasnije 24 sata prije pristupanja graničnoj kontroli ne preda graničnoj policiji popis članova posade i putnika na plovilu (prilog VI. točka 3.2.4. Zakonika o schengenskim granicama),
7. čiji zapovjednik teretnog ili putničkog broda u međunarodnom prometu nakon obavljene granične kontrole na izlazu iz Republike Hrvatske ne isplovi, najkraćim uobičajenim plovnim putem iz unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske i ne ispuni obvezu zapovjednika ili voditelja plovila (članak 17. stavak 5. ovoga Zakona),
8. čiji se zapovjednik ili voditelj plovila, u roku od 36 sati ne vrati u luku iz koje je isplovio ili neku drugu luku na teritoriju Republike Hrvatske, odnosno ako pristane u luku ili uplovi u teritorijalno more druge države (članak 19. stavci 1. i 2. ovoga Zakona),
9. čiji zapovjednik ili voditelj plovila ne najavi nadležnoj policijskoj upravi prelazak državne granice (članak 19. stavak 3. ovoga Zakona),
10. čiji se zapovjednik ili voditelj ribarskog plovila, u slučajevima obalnog ribarenja ne vrati u roku od 36 sati u matičnu luku ili neku drugu luku na teritoriju države potpisnice odnosno ako uplovi u luku koja nije država potpisnica (prilog VI. točka 3.2.8. Zakonika o schengenskim granicama),

11. čiji zapovjednik odnosno voditelj ili kao vlasnik plovila, odmah ne izvršiti nadležno tijelo o promjenama u sastavu posade ili putnika, odnosno ako u najkraćem roku, po mogućnosti i prije ulaska broda u luku, ne obavijesti nadležno tijelo o postojanju slijepih putnika na brodu (prilog VI. točka 3.1.4. Zakonika o schengenskim granicama)
12. čiji zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu ili čiji zapovjednik ili voditelj plovila u slučajevima obalnog ribarenja, kao i obavljanja aktivnosti iz članka 19. ovoga Zakona, osim u slučaju spašavanja osoba, ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza (članak 20. stavak 1. ovoga Zakona),
13. čiji zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom prometu ili čiji zapovjednik ili voditelj plovila u slučajevima obalnog ribarenja, kao i obavljanja aktivnosti iz članka 19. ovoga Zakona, radi spašavanja ukrca ili iskrca osobu izvan graničnog prijelaza, a to ne prijavi odmah najbližoj policijskoj postaji (članak 20. stavak 2. ovoga Zakona),
14. čiji strojovođa vlaka u međunarodnom prometu, osim kada je to nužno zbog reguliranja željezničkog prometa ili zbog više sile, zaustavi vlak između državne granice i graničnog prijelaza (članak 22. stavak 1. ovoga Zakona),
15. čiji strojovođa vlaka nije, bez odlaganja, o zaustavljanju vlaka, obavijestio graničnu policiju (članak 22. stavak 2. ovoga Zakona),
16. čiji djelatnik obavlja plovidbu, lov, ribolov, prelijeće letjelicama i drugim napravama za letenje, kreće se ili zadržava uz graničnu crtu, kada je zabrana propisana uredbom Vlade Republike Hrvatske (članak 31. stavak 2. ovoga Zakona),
17. koja upravlja lovištem te bez pisane najave nadležnoj policijskoj postaji, najkasnije 24 sata prije početka lova, odobri pojedinačno ili u grupi lov u dubini 300 metara od granične crte (članak 31. stavak 3. ovoga Zakona),
18. čiji djelatnik sadi ili sije određene vrste poljoprivrednih kultura, drveća i drugog raslinja uz graničnu crtu kada je to naredbom ministra unutarnjih poslova zabranjeno (članak 31. stavak 4. ovoga Zakona).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 46.

Novčanom kaznom od 22.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj;

1. pravna osoba koja u svojstvu željezničkog prijevoznika dostavi netočne ili nepotpune podatke ili ne dostavi podatke iz članka 23. ovoga Zakona,
2. pravna osoba koja u svojstvu zračnog prijevoznika dostavi netočne ili nepotpune podatke ili ne dostavi podatke o putnicima iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona (članak 24. stavak 1. ovoga Zakona).

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbe iz članka 9. stavka 2. i članka 11. stavka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovoga stupanja na snagu.

(2) Ministar će donijeti pravilnike iz članka 5. stavka 6., članka 38. stavka 5. i članka 39. stavka 4. ovoga Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovoga stupanja na snagu.

(3) Ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove financija i ministra nadležnog za pomorstvo, promet i infrastrukturu donijet će pravilnik iz članka 10. stavka 8. ovoga Zakona u roku od devet mjeseci od njegovoga stupanja na snagu.

(4) Ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove financija, donijet će pravilnik iz članka 13. stavka 4. i rješenje iz članka 25. stavka 4. ovoga Zakona u roku od devet mjeseci od njegovoga stupanja na snagu.

(5) Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka primjenjivat će se svi provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o nadzoru državne granice (Narodne novine, br. 173/2003, 141/2006, 8/2007 – ispravak, 40/2007, 146/2008 i 130/2011), ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 48.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, prestaje važiti Zakon o nadzoru državne granice (Narodne novine, br. 173/2003, 141/2006, 8/2007 – ispravak, 40/2007, 146/2008 i 130/2011).

Članak 49.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1. Definiraju se područja koja uređuje Zakon o nadzoru državne granice i to: nadzor državne granice, poslovi koje obavlja granična policija te međunarodna granična policijska suradnja kao i suradnja na državnoj granici.

Članak 2. Ovim člankom propisuje se da će se Zakonom o nadzoru državne granice odrediti tijela nadležna za provedbu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 562/2006 od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima prekograničnog kretanja osoba (u daljnjem tekstu: Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13. travnja 2006.) i Uredbe (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. kojom se utvrđuju pravila o malograničnom prometu na vanjskim granicama država članica te se izmjenjuju i dopunjuju odredbe Schengenske konvencije (SL L 405, 30. prosinca 2006.), te će se utvrditi prekršajne odredbe na temelju kojih se sankcionira nepridržavanje pravila utvrđenih tim uredbama.

Isto tako, utvrđuje se koji akt pravne stečevine Europske unije se ovim Zakonom prenosi u pravni poredak Republike Hrvatske.

Članak 3. Članak definira da je, u smislu ovoga Zakona, nadzor državne granice granična kontrola i zaštita državne granice, radi kojih razloga se obavlja, kao i to da se obavlja uzimajući u obzir procjenu rizika za unutarnju sigurnost države i procjene prijetnji koje bi mogle ugroziti sigurnost granice.

Članak 4. Ovaj članak je "pojmovnik" te se ovdje definiraju pojedini izrazi koji se u tekstu Zakona o nadzoru državne granice koriste.

Članak 5. Propisuje se nadležnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje nadzora državne granice kao i provedbu uredbi EU navedenih u članku 2. Zakona. Također, u smislu nadležnosti za obavljanje poslova nadzora državne granice propisana je iznimka na način da Vlada Republike Hrvatske može, ako to dopuštaju sigurnosni razlozi te iz razloga ekonomičnosti, odrediti da na pojedinim graničnim prijelazima graničnu kontrolu obavljaju službenici carine. U tom slučaju policijski službenici granične policije im daju upute i pružaju stručnu pomoć.

Članci 6. i 7. Ovim člancima utvrđuju su ovlasti policijskih službenika. Tako se utvrđuje da oni prilikom obavljanja nadzora državne granice primjenjuju ovlasti posebno propisane Zakonom o nadzoru državne granice, drugim zakonima (Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, Zakon o kaznenom postupku) kao i ovlasti koje su propisane pravnom stečevinom EU. U svrhu obavljanja poslova nadzora državne granice, granična policija može postavljati i koristiti tehnička sredstva te koristiti službene pse i postavljati odgovarajuće zapreke radi sprječavanja nezakonitog prelaženja državne granice.

Članak 8. Definira se pojam prelaska državne granice.

Članak 9. Propisuju se vrste graničnih prijelaza te se utvrđuje da to mogu biti granični prijelazi otvoreni za međunarodni i pogranični promet. Granične prijelaze, vrijeme i način prelaska državne granice određuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Članak 10. Imajući u vidu posebne situacije kao što su primjerice: kulturne, vjerske, znanstvene, stručne i turističke aktivnosti, sportske priredbe, potreba preusmjerenja prometa, poljoprivredne i druge gospodarske aktivnosti, koje mogu rezultirati potrebom prelaska osoba preko državne granice na mjestima koja nisu određena za tu namjenu, ovim člankom utvrđuje se mogućnost određivanja privremenog graničnog prijelaza. Stoga se propisuje tko i u kojim slučajevima određuje privremeni granični prijelaz, rok za podnošenje zahtjeva za određivanje privremenog graničnog prijelaza, vremensko trajanje otvorenosti takvog privremenog graničnog prijelaza tijekom kalendarske godine te ostale pojedinosti važne za reguliranje određivanja privremenog graničnog prijelaza.

Članak 11. Propisuje da standarde i uvjete izgradnje i opremanja graničnih prijelaza uredbom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, a granični prijelazi, izgrađeni i opremljeni u skladu s propisanim standardima i uvjetima gradnje moraju omogućiti učinkovito i sigurno obavljanje granične kontrole. Isto tako, propisane su obveze i dužnost operatora aerodroma, morskih i unutarnjih luka te željezničkih stabilnih postrojenja u pogledu troškova uređenja i opremanja graničnih prijelaza te obavljanja granične kontrole.

Članak 12. Definira se područje graničnog prijelaza, kao i tijelo nadležno da određivanje tog područja te vrsta akta kojim se područje graničnog prijelaza određuje. Također, propisuje se da je to područje od posebnog sigurnosnog značaja.

Članak 13. Ovim člankom propisuje se označavanje graničnog prijelaza i njegovog područja propisanim oznakama i signalizacijom te se utvrđuje koje tijelo je nadležno za te radnje.

Članak 14. Propisuje se dužnost nadležnog upravnog tijela da u postupku izdavanja lokacijske dozvole te rješenja o uvjetima građenja odnosno izvedenom stanju za građevine na području graničnog prijelaza kao i prije postavljanja objekta ili naprava na graničnom prijelazu pribavi prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 15. S obzirom da je područje graničnog prijelaza područje od posebnog sigurnosnog značaja, ovim člankom propisuju se uvjete kretanja i zadržavanja osoba na graničnom prijelazu kao i njihove obveze kada se nalaze na području graničnog prijelaza, odnosno samom graničnom prijelazu.

Članak 16. U svrhu osiguranja posebnog režima kretanja osoba na području graničnog prijelaza odnosno na samom graničnom prijelazu, propisuju se obveze operatera, druge pravne osobe i fizičke osobe kao i obrtnika, koji na području graničnog prijelaza obavljaju gospodarsku djelatnost, da policiji dostavi osobne podatke zaposlenika te osoba koje se privremeno kreću ili zadržavaju na graničnom prijelazu.

Članak 17. Propisuju se obveze zapovjednika teretnog, putničkog broda, jahte ili voditelja brodice namijenjene rasonodi ili sportu, u međunarodnom prometu, koji uplovi u teritorijalno more Republike Hrvatske ili unutarnje vode Republike Hrvatske, da najkraćim plovnim putem uplovi u luku u kojoj se nalazi pomorski granični prijelaz, radi obavljanja granične kontrole, osim u slučaju neškodljivog prolaska, kao i obveze u pogledu isplavljanja iz teritorijalnog mora ili unutarnjih voda Republike Hrvatske.

Članak 18. Propisuje se obveza zapovjednika, voditelja ili vlasnika plovila da snosi troškove boravka osobe koja se, bez odobrenja granične policije iskrcava s plovila, a na plovilu se nalazila bez isprava propisanih za prelazak državne granice, bez putne karte ili se ukrcala na plovilo bez odobrenja zapovjednika ili voditelja plovila, ili se radi o osobi kojoj je ulazak u Republiku Hrvatsku zabranjen.

Članak 19. Ovim člankom omogućava se posadi znanstveno-istraživačkog plovila hrvatske zastave pripadnosti i javnih brodova hrvatske zastave pripadnosti, da bez obavljanja granične kontrole pređu državne granicu na moru radi obavljanja znanstvenog istraživanja na moru, ukoliko se u roku od 36 sati plovilo vrati u luku iz koje je isplovilo ili neku drugu luku na području Republike Hrvatske, bez uplovljavanja u teritorijalno more druge države i pristajanja u luku druge države.

Članak 20. Propisuje se zabrana ukrcanja ili iskrcanja osoba izvan graničnog prijelaza, osim u slučaju spašavanja osoba, kada zapovjednik ili voditelj plovila mora o takvoj situaciji to odmah prijaviti najbližoj policijskoj postaji.

Članak 21. Propisuje se da se članu posade stranog plovila ili zrakoplova, koji nema potrebnu vizu, pod određenim uvjetima može izdati odobrenje za kretanje u mjestu u kojem se nalazi granični prijelaz ili luka, odnosno u susjednim mjestima.

Članak 22. Propisuje se da strojovođa vlaka u međunarodnom prometu ne smije zaustaviti vlak na dijelu pruge između državne granice i graničnog prijelaza, osim kada je to, radi reguliranja željezničkog prometa, ili u slučaju više sile nužno. U slučaju zaustavljanja vlaka na otvorenoj pruzi, strojovođa je dužan poduzeti potrebne mjere kojima se onemogućava putnicima da napuste vlak te izvijestiti graničnu policiju o zaustavljanju vlaka.

Članci 23. i 24. Ovim člancima propisuju se obveze prijevoznika u željezničkom i zračnom prometu da tijelu nadležnom za kontrolu prelaska državne granice dostavlja taksativno nabrojene podatke o putnicima, čime se ovim člancima u pravni poredak Republike Hrvatske prenose odredbe Direktive Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika da dostavljaju podatke o putnicima (SL L 261, 6.8.2004.). Ovim člancima propisane su i obveze prijevoznika i tijela nadležnog za kontrolu prelaska državne granice u pogledu brisanja prikupljenih podataka te rokovi korištenja takvim podacima.

Članak 25. Definira mjesto obavljanja granične kontrole te se propisuje da se ona obavlja na području graničnog prijelaza, a može se obaviti izvan graničnog prijelaza u vlakovima, zrakoplovima i plovilima. Također, na temelju međunarodnog ugovora, granična kontrola može se obaviti i na području druge države. Troškove obavljanja granične kontrole izvan područja graničnog prijelaza rješenjem utvrđuje ministar unutarnjih poslova, uz prethodno mišljenje ministra financija.

Članak 26. Propisuje se obveza osobe podvrgavanja graničnoj kontroli.

Članak 27. Propisuje se što obuhvaćaju poslovi granične kontrole te način obavljanja kontrole osoba, stvari i prijevoznog sredstva, kao i ovlasti policijskih službenika granične policije tijekom obavljanja granične kontrole.

Članak 28. Ovim člankom propisuju se uvjeti za ulazak pripadnika stranih službi sigurnosti (članova radnih izaslanstava u službenom posjetu te onih koji štite predstavnike stranih država ili predstavnike međunarodnih organizacija i institucija) u Republiku Hrvatsku, tko izdaje odobrenje za njihov ulazak kao i uvjeti nošenja odore, vatrenog oružja i streljiva od strane pripadnika stranih službi sigurnosti.

Članak 29. Propisuje se da je u Republici Hrvatskoj radno tijelo za provođenje politike Vlade Republike Hrvatske u vezi sa svim pitanjima koja se tiču državne granice Komisija za granice. Navedenu Komisiju osnovala je Vlada Republike Hrvatske 2001. godine. Nadalje, ovim člankom se utvrđuje da poslove izmjere, označavanja, obnove i održavanja označene državne granice te vođenje evidencija i pripremanje tehničke dokumentacije o državnoj granici obavlja tijelo nadležno za geodetske poslove – Državna geodetska uprava.

Članak 30. Ovim člankom propisuje se mogućnost postavljanja posebnih obavijesnih ploča i signalizacije kojima se upozorava na približavanje graničnoj crti ako granična crta nije dovoljno prepoznatljiva. Na prijedlog granične policije ove poslove obavlja tijelo nadležno za geodetske poslove – Državna geodetska uprava.

Članak 31. Ovaj članak sadrži odredbe o osiguranju vidljivosti granične crte te zabrani obavljanja određenih djelatnosti uz graničnu crtu. Tako se propisuje da je za osiguranje preglednosti (vidljivosti) granične crte nadležna Državna geodetska uprava. Nadalje, u cilju uspostave sigurnosti granične crte (područja uz graničnu crtu) Vlada Republike Hrvatske može uredbom zabraniti obavljanje određenih aktivnosti odnosno djelatnosti kao i naseljavanje uz graničnu crtu. Propisuje se i to da se lov uz graničnu crtu mora unaprijed najaviti. Kako bi se osigurala odgovarajuća vidljivost granične crte, ministar unutarnjih poslova može naredbom zabraniti sadnju ili sjetvu određenih biljnih vrsta uz graničnu crtu. Pravne i fizičke osobe kojima bi uslijed takve naredbe bila nanesena šteta, nemaju pravo na naknadu iste.

Članak 32. Kako bi se postigla odgovarajuća sigurnost i preglednost državne granice, ovim člankom propisuje se obveza nositeljima izrade prostornog plana da u postupku donošenja prostornih planova uz graničnu crtu pribave mišljenje Ministarstva unutarnjih poslova te obveza pribavljanja posebnih uvjeta od Ministarstva, sukladno posebnom zakonu u postupku izdavanja lokacijskih dozvola. Ovim člankom se, uz navedeno, propisuju ograničenja u vezi donošenja prostornih planova i izdavanja lokacijske dozvole, a koja se tiču osiguranja sigurnosti, preglednosti i zaštite državne granice.

Članak 33. Kako bi se omogućila odgovarajuća zaštita državne granice te onemogućilo nezakonite prelaske državne granice izvan graničnog prijelaza, ovim člankom je propisana mogućnost zapriječivanja cestovnih komunikacija i putova koji nisu u funkciji graničnog prometa. Odluku o tome koje će se cestovne komunikacije i putovi zapriječiti donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva unutarnjih poslova i prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za vanjske poslove i ministarstva nadležnog za poslove prometa.

Članak 34. Također u cilju zaštite državne granice te učinkovitog obavljanja poslova zaštite državne granice i radi postavljanja i održavanja propisanih oznaka i signalizacije kojima se označava granični prijelaz, odnosno kojima se upozorava na približavanje graničnoj crti, ovim člankom se utvrđuje obveza vlasnika ili posjednika zemljišta da omoguće slobodan prolaz za neometano obavljanje navedenih poslova.

Članak 35. Ovim člankom definiraju se povrede državne granice i granični incidenti te se određuju tijela nadležna za njihovo utvrđivanje i rješavanje.

Članak 36. Radi sprječavanja i otkrivanja nezakonitog ulaska, boravka osoba i suzbijanja prekograničnog kriminala, policijski službenici granične policije ovlašteni su provoditi određene mjere i radnje i u unutrašnjosti državnog područja. U tom cilju ovlašteni su obavljati kontrolu osoba, prijevoznih sredstava i stvari na prometnim pravcima i objektima koji su značajni za prekogranični promet i to kada to opravdava sigurnosno stanje ili se prema policijskim saznanjima odnosno obavijestima državnih tijela drugih država te nadležnih sigurnosnih službi mogu pronaći počinitelji kaznenih djela.

Članak 37. Kada je to utvrđeno međunarodnim ugovorom, službenici stranih tijela sigurnosti mogu u Republici Hrvatskoj obavljati poslove iz područja nadzora državne granice i druge poslove u okviru međunarodne policijske suradnje, a korištenje potrebne opreme i naoružanja se uređuje međunarodnim ugovorom ili pod uvjetom uzajamnosti. Također, propisuje se da službenici stranih tijela sigurnosti mogu oružje i druga sredstava prisile na području Republike Hrvatske uporabiti samo radi nužne obrane.

Članak 38. Propisuje se ovlast graničnoj policiji da, u svrhu nadzora državne granice i obavljanja drugih poslova prema Zakonu o nadzoru državne granice, vodi zbirke podataka o osobama prema kojima su poduzimane određene mjere te prikuplja, pohranjuje, obrađuje i koristi osobne i druge podatke. Prikupljeni podaci se pohranjuju u operativnim zbirkama podataka, a ovim člankom se propisuje o kojim osobama i koji osobni podaci se pohranjuju u tim zbirkama podataka. Način prikupljanja, sadržaj i korisnici navedenih operativnih zbirki, kao i rokovi čuvanja podataka u tim zbirkama detaljnije se uređuju pravilnikom.

Članak 39. Granična policija, pri obavljanju svojih poslova, ovlaštena je snimati i fotografirati osobe, uzimati otiske prstiju i dlana te druge biometrijske podatke, uz korištenje odgovarajuće tehničke opreme. Propisuje se i to da se područje graničnog prijelaza može snimati, međutim osobe koje se nalaze na području graničnog prijelaza na to moraju biti upozorene. Propisuje se i rok čuvanja tako napravljenih snimaka.

Članak 40. Ovim člankom se propisuje da je u Ministarstvu unutarnjih poslova uspostavljen Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom kao sastavni dio Informacijskog sustava Ministarstva.

Članak 41. Propisuje se način vođenja operativnih zbirki podataka te rokovi čuvanja osobnih podataka u tim zbirkama.

Članci 42., 43., 44., 45. i 46. Ovim člancima propisane su prekršajne odredbe na temelju kojih se sankcioniraju postupanja suprotna odredbama Zakona o nadzoru državne granice, ali i postupanja suprotna Zakoniku o schengenskim granicama i Uredbi (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. kojom se utvrđuju pravila o malograničnom prometu na vanjskim granicama država članica te se izmjenjuju i dopunjuju odredbe Schengenske konvencije (SL L 405, 30. prosinca 2006.). S obzirom da će se od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji navedene uredbe EU izravno primjenjivati, bilo je potrebnu u svrhu osiguranja njihove učinkovite primjene prekršajnim odredbama utvrditi sankcije za postupanja suprotna pravilima koja uspostavljaju te Uredbe.

Članak 47. Propisuje se u kojem su roku Vlada Republike Hrvatske i ministar unutarnjih poslova dužni donijeti podzakonske propise potrebne za provedbu ovoga Zakona. Također, imajući u vidu činjenicu da se sadržaj ovoga Zakona najvećim dijelom ne razlikuje od sadržaja važećeg Zakona o nadzoru državne granice, predviđa se mogućnost primjene ranije donesenih podzakonskih propisa.

Članak 48. Određuje se prestanak važenja Zakona o nadzoru državne granice (Narodne novine, br. 173/2003, 141/2006, 8/2007 – ispravak, 40/2007, 146/2008 i 130/2011).

Članak 49. Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona. Prvotnim prijedlogom ovoga Zakona bilo je predviđeno da on stupa na snagu 1. srpnja 2013. godine. Naime, s obzirom da se toga datuma u Republici Hrvatskoj počinju izravno primjenjivati odredbe uredbi Europske unije (u konkretnom slučaju Zakonik o schengenskim granicama) predloženo je da ovaj Zakon, s obzirom na svoj naprijed opisani sadržaj, također toga datuma stupi na snagu. Međutim, moguće je da do navedenoga datuma neće biti završena cjelokupna zakonodavna procedura odnosno postupak njegove objave u službenom glasilu. Stoga se predlaže da ovaj Zakon stupi na snagu u najkraćem razdoblju koje, iznimno, dopušta članak 90. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske, kako se ne bi nepotrebno produžavalo razdoblje važenja sadašnjeg Zakona u kojem su sadržane i schengenske odredbe, odnosno kako se ne bi produžavalo razdoblje dupliciranja normi (u nacionalnom Zakonu i Zakoniku o schengenskim granicama).